

Verlaging overschot

Vee en bodem in balans

Op het praktijkcentrum De Marke zijn de afgelopen tien jaar diverse bedrijfsaanpassingen gedaan om vee en bodem in balans te brengen. Het doel was ervoor te zorgen dat de afvoer van stikstof via de gewassen minus de aanvoer via meststoffen niet meer is dan 80 kg per ha.

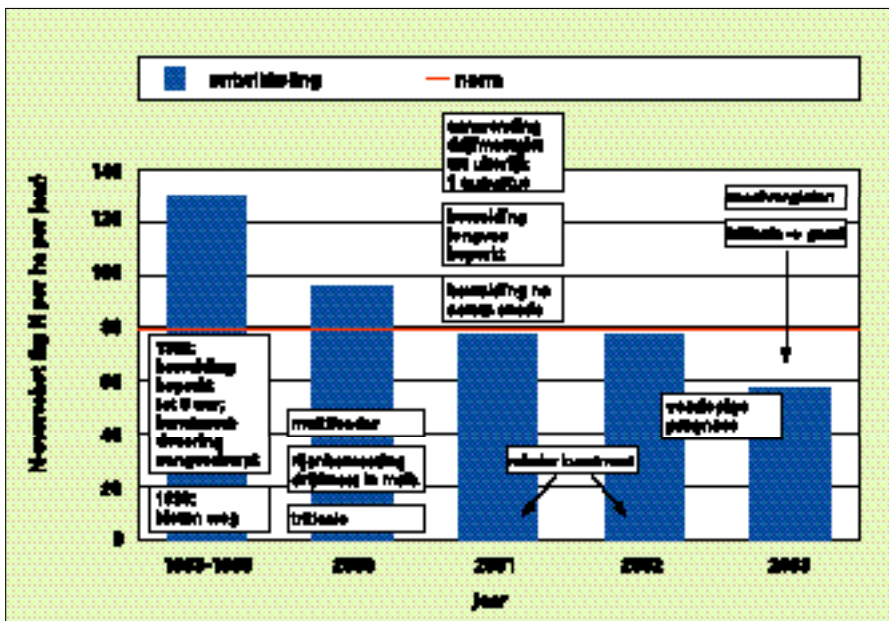
Ondanks forse aanpassingen in de teelt en bemesting is de bodemvruchtbaarheid op De Marke op peil gebleven. De voeding en het voersysteem zijn aangepast om ook het vee in een goede gezondheidsbalans te houden. Sommige maatregelen gaan zover dat het ten koste van de economie is gegaan. In figuur 1 is af te lezen dat er de afgelopen jaren veel succes is geboekt in het terugdringen van het stikstofoverschot van de bodem. In de beginjaren zijn er veel bieten verbouwd, omdat deze voor schone grond zorgen. Om voedertechische redenen zijn ze verdwenen uit het bouwplan. In de periode 1993 tot 1999 was het bodemoverschot bijna 130 kg N per ha. Door de kunstmestgift verder terug te dringen en het melkvee en jongvee minder te beweiden is het bodemoverschot teruggebracht onder het gewenste niveau van 80

Maïs voldoet goed op De Marke

in 2002. Er wordt veel maïs geteeld om het waterverbruik te beperken en om kunstmest te besparen. Op de maïspcelen wordt maximaal 25 m³ drijfmest aange-

Figuur 1 – Ontwikkeling bodemoverschot (is afvoer (gewasopbrengst) minus aanvoer (kunstmest en drijfmest) uitgedrukt in stikstof per ha) op De Marke

Vragen?

Paul Galama

Bert Philipsen

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar : 0320-293211.

wend in de rij. Bij een deel van de maïs wordt de kolf (MKS) en het stro apart geoogst. Het rantsoen van het melkvee bevat door relatief veel maïskuil en MKS veel bestendig zetmeel. Vanaf 2000 wordt de MKS met een multifeeder gevoerd, zodat het zetmeel vooral aan de nieuwmelkte koeien gevoerd kan worden. Om de vertiering van het voer te verbeteren is vanaf 2000 — na het laatste jaar maïs in de gras-maïsvruchtwisseling — tritcale verbouwd met gras-klaveronderzaai. Dit jaar wordt overwogen de tritcale te vervangen door gerst, omdat tritcale vermoedelijk in de winterperiode nog onvoldoende als vanggewas functioneert (onder tritcale worden hogere nitraatgehalten gemeten).

Mestvergisting

De maatregelen op De Marke gaan veel verder dan het mestbeleid voor zowel stikstof als fosfaat. Deze maatregelen zorgen wel voor een besparing van voeren bemestingskosten. Echter, de loonwerkkosten zijn hoog door veel maaien, veel zodebemesten, veel grasinzaai en de teelt van eigen krachtvoer. De gebouwen zijn duurder door de emissiearme vloer en een grotere mest- en voeropslag. De komende jaren wordt mestvergisting een uitdaging. Het vermindert de methaanemissie en de energieproductie levert geld op.

Ir. P. Galama, onderzoeker PV

Ing. A. P. Philipsen, onderzoeker PV